

Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunta (ISYY)

Tietotilinpäätös vuodesta 2019

1. Johdanto

Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunta eli (jäljempänä ISYY) on opiskelijoiden etu- ja palvelujärjestö, joka toimii Itä-Suomen yliopiston kampuskaupungeissa Joensuussa ja Kuopiossa. ISYYn jäseniä ovat kaikki Itä-Suomen yliopistossa ylempää tai alempaa korkeakoulututkintoa suorittavat opiskelijat. Tällä hetkellä ISYYssä on noin 13 300 jäsentä. Ylioppilaskunnan jäsenyys perustuu yliopistolakiin (558/2009).

Ylioppilaskuntien tavoitteet on määritelty yliopistolaissa. ISYYn keskeinen tehtävä on toimia jäseniään yhdistävänä organisaationa. Lisäksi ISYY pyrkii edistämään opiskelijoiden asemaa yhteiskunnassa ja tarjoaa palveluita jäsenilleen.

ISYY on osa valtakunnallista ylioppilaskuntien verkostoa sekä Suomen ylioppilaskuntien liiton (SYL) jäsen.

ISYY on jaettu kolmeen sektoriin tehtävänsä toteuttamiseksi:

- Edunvalvonta, jonka tarkoituksena on ajaa opiskelijoiden etua paikallisesti yliopistossa ja kampuskaupungeissa sekä laajemmin yhteiskunnassa.
- Vapaa-aika, johon kuuluvat kansainväliset asiat, liikunta ja kulttuuri sekä ympäristö- ja kehitysyhteistyöasiat.
- Järjestötoiminta, joka tarjoaa ISYYn jäsenille mahdollisuuksia toimia aktiivisesti opiskelijayhteisönsä jäsenenä.

2. Tietotilinpäätöksen tarkoitus

Tämä on Itä-Suomen yliopiston ylioppilaskunnan (ISYY) toinen tietotilinpäätös. Tietotilinpäätös tehdään jatkossa vuosittain. ISYYn tietotilinpäätös on kokonaisuudessaan julkinen asiakirja, joka julkaistaan sen jälkeen, kun ISYYn hallitus on sen käsitellyt. Tietotilinpäätöksen sisällöstä vastaavat tietosuojavastaava Helena Eronen ja palvelusuunnittelija Niklas Leinonen. Tietotilinpäätöksen ulkoasun on toimittanut viestintäsuunnittelija Iisa Manninen.

Tietotilinpäätös tarjoaa ajantasaisen tilannekuvan ISYYn henkilötietojen käsittelyn nykytilasta sekä arvion tietosuojan toteutumisesta. Tietotilinpäätöksessä kartoitetaan henkilötietojen käsittelyyn liittyviä kehittämistarpeita ja niiden edellyttämiä toimenpiteitä. Tavoitteena on tukea tietosuojatyön tekemistä ja lisätä tekemisen vaikuttavuutta. Tietotilinpäätös toimii myös yhtenä osoitusvelvollisuuden osoittamisen välineenä sekä sisäisen ja ulkoisen valvonnan raporttina.

Osoitusvelvollisuuteen kuuluu mm. se, että ISYYn sopimuksissa ja hankinnoissa on huomioitu tietosuoja-, tietoturva- sekä muut lakisääteiset vaatimukset. Lisäksi tulee huomioida rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyyn kohdistuvat riskit sekä huolehtia siitä, että henkilöstöllä ja ulkopuolisilla henkilötietojen käsittelijöillä on tarvittava ohjeistus ja osaaminen.

Ylioppilaskunnan tulee rekisterinpitäjänä seurata, raportoida ja valvoa tiedonhallintaan, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä asioita ja huolehtia siitä, että niitä koskeva sääntely toteutuu päivittäisessä toiminnassa. Osoitusvelvollisuuteen kuuluu sisänrakennetun ja oletusarvoisen tietosuojan vaatimus, millä tarkoitetaan sitä, että tietosuojaperiaatteet toteutuvat kaikissa käsittelyn vaiheissa.

Tietotilinpäätöksellä voidaan lisätä luottamusta siihen, että ylioppilaskunnassa noudatetaan tiedonhallinnan periaatteita ja käsitellään henkilötietoja sen mukaisesti. Hyvin hoidetulla tietosuojatyöllä vaikutetaan organisaation tehokkuuteen ja kilpailukykyyn. Tietosuojasääntely koostuu tietosuoja-asetuksesta, kansallisesta tietosuojalaista sekä erityislainsäädännöstä. Suomessa tietosuojavaltuutetun toimisto valvoo tietosuojalainsäädännön noudattamista.

Tietotilinpäätös on tarkoitettu ISYYn sisäiseen käyttöön johtamisen raportiksi sekä sidosryhmille tietojen käsittelyn kuvaukseksi. Se toimii myös suunnittelun ja toiminnan ohjauksen sekä raportoinnin ja johtamisen tukena.

ISYYn tietotilinpäätös on kokonaisuudessaan julkinen raportti.

Tietoturvallisuus ja tietosuoja ovat osa ISYYn kokonaisturvallisuutta ja riskienhallintaa. Vuonna 2019 aloitettiin ylioppilaskunnan kokonaisriskien kartoitus sekä jatkettiin vuonna 2018 aloitettua tiedonohjaussuunnitelman laatimista.

ISYY on valmistautunut vuoden 2019 aikana digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain (digipalvelulaki, 306/2019) sekä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (tiedonhallintalaki, 906/2019) vaatimukseen. ISYYn uudet verkkosivut on julkaistu ja ne täyttävät saavutettavuusvaatimukset. Itä-Suomen yliopiston rehtorin päätöksellä yliopistoon on perustettu valmistelutyöryhmät toimeenpanemaan niitä muutoksia, joita digipalvelulaki ja tiedonhallintalaki edellyttävät viranomaisten toiminnassa. ISYYn edustajat ovat olleet mukana yliopiston valmistelutyöryhmissä. Sekä digipalvelulakia että tiedonhallintalakia sovelletaan ISYYn toiminnassa sen julkishallinnollisiin tehtäviin, koska ylioppilaskunta on julkisoikeudellinen yhteisö.

ISYY kunnioittaa tietosuoja-asetuksessa määriteltyjä tietosuojaperiaatteita. Henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan seuraavia vaatimuksia:

- lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys
- käyttötarkoitussidonnaisuus

- tietojen minimointi
- täsmällisyys
- säilytyksen rajoittaminen
- eheys ja luottamuksellisuus
- rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus

Tässä dokumentissa kuvataan miten em. periaatteet ovat toteutuneet ISYYn toiminnassa vuonna 2019.

3. Tietosuojan ja tietoturvallisuuden toteuttaminen ISYYssä

ISYYllä on tietosuojapolitiikka ja määritellyt käyttövaltuusperiaatteet. Lisäksi ISYY noudattaa Itä-Suomen yliopiston tietoturvapolitiikkaa.

Tietosuojasta vastaa ISYYn ylin johto, pääsihteeri ja hallituksen puheenjohtaja. Julkisoikeudellisena yhteisönä ISYY on velvollinen nimittämään tietosuojavastaavan. ISYYssä on ollut tietosuojavastaava 1.3.2018 alkaen.

Tietosuojavastaavan tehtävät ovat:

- tietosuojasääntöjen noudattamisen seuranta ja puutteiden esille tuominen
- raportointi ISYYn johdolle tietuojaan liittyvistä asioista
- neuvonta ja ohjaus tietosuojasääntöjen mukaisista velvollisuuksista
- neuvonta ja ohjaus tietosuojan vaikutustenarvioinnin (DPIA) tekemisestä ja vaikutustenarvioinnin toteutuksen valvonta
- rekisteröityjen yhteyshenkilönä toimiminen henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa
- yhteistyö valvontaviranomaisen kanssa
- tietoaineistojen käsittelyn ja tiedonhallinnan valvominen
- tietoturvaluustoimenpiteiden valvonta siltä osin, kun se liittyy henkilötietojen käsittelyyn

Tietuoja- ja tietoturva-asioista raportoidaan ISYYn ylimmälle johdolle ja hallitukselle. Itä-Suomen yliopisto on hankkinut vuonna 2019 käyttöönsä tietoturvan ja tietosuojan verkkokoulutus ympäristön, joka on myös ISYYn sekä kaikkien yliopiston opiskelijoiden käytettävissä. ISYYn henkilöstön ja luottamushenkilöiden osalta verkkokoulutuksen suorittaminen on pakollista.

ISYY käyttää toiminnassaan Itä-Suomen yliopiston (UEF) verkkoa. Teknisesti tietojärjestelmät ja niiden käyttöliittymät ovat suojattu mm. palomuurilla ja järjestelmien tiedot varmuuskopioidaan säännöllisesti. ISYY on sitoutunut noudattamaan UEFin tietoturvasääntöjä ja -ohjeita.

UEFin tietotekniikkapalvelut vastaa UEFAD-käyttöoikeuksien hallinnasta. ISYY vastaa UEFin ylläpitämän verkkolevyn (R-asema) ja omien tietojärjestelmiensä käyttöoikeuksien hallinnasta.

Tietojärjestelmien käyttöoikeudet on käyttöoikeusryhmien avulla rajattu siten, että kullakin käyttäjällä on pääsy vain työtehtävissään tarvitsemiinsa tietoihin.

Kannettavilla tietokoneilla olevat tiedot suojataan kovalevyn salauksella. Siirrettävien muistilaitteiden (muistitikut, kovalevyt) salaamisesta on olemassa yliopiston ohje.

Vaikutustenarviointi tehdään aina otettaessa käyttöön uutta teknologiaa, käsiteltäessä laajamittaisesti erityisiä henkilötietoryhmiä (EU:n yleinen tietosuojasetus, artikkelit 9 ja 10) koskevia henkilötietoja sekä muissa valvontaviranomaisen ohjeistamissa tilanteissa (Tietosuojavaltuutetun päätös luetteloksi käsittelytoimista, joiden yhteydessä on tehtävä vaikutustenarviointi).

Kaikki tietoturvapoikkeamat ja tietoturvaloukkaukset käsitellään tapauskohtaisesti sekä raportoidaan tarvittaessa valvontaviranomaiselle.

ISYYllä on voimassa olevat sopimukset (ml. tietosuojasopimus) yhteistyökumppaneidensa kanssa.

4. Tiedonhallinta, tietovarannot ja tietovirrat

ISYYssä käsiteltävät henkilötiedot saadaan pääsääntöisesti rekisteröidyiltä itseltään tai eri viranomaisilta. ISYYssä on määritelty henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja oikeusperusteet, ja julkaistu käsittelyä koskevat tietosuojaselosteet.

Vuonna 2019 käytössä olleet keskeiset tietojärjestelmät olivat Visma Nova, WebOodi, ISYYn vaalijärjestelmä, ISYYn verkkosivut, korkeakoululiikuntapalvelu SYKETTÄ ja Postiviidakko sekä Googlen sähköiset palvelut.

Vuoden 2019 aikana ISYYssä on jatkettu tiedonohjaussuunnitelman valmistelua ja asianhallintajärjestelmän vaatimusmäärittelyä. Tiedonohjaussuunnitelmassa tullaan määrittelemään asiakirjojen säilytysajat. Tiedonohjaussuunnitelma sisältää arkistonmuodostussuunnitelman, joka on olennainen osa tiedonhallintalain edellyttämää tiedonhallintamallia. Henkilötietojen siirrot on kuvattu tietosuojaselosteissa. ISYY on tunnistanut tilanteet, joissa se on rekisterinpitäjä tai henkilötietojen käsittelijä. ISYY tekee tietosuojasopimukset henkilötietojen käsittelijöiden kanssa.

5. Tietojenkäsittelyyn vaikuttava lainsäädäntö ja muu ohjeistus

Henkilötietojen käsittelyyn ISYYssä vaikuttava keskeinen lainsäädäntö vuonna 2019:

- > Yliopistolaki (558/2009) muutoksineen ja lisäyksineen
- > Hallintolaki (434/2003)
- > EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU 2016/679)
- > Tietosuojalaki (1050/1018)
- > Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- > Laki sähköisen viestinnän palveluista (68/2018)
- > Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999)
- > Laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta (306/2019)
- > Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019)
- > Arkistolaki (831/1994)
- > Hankintalaki (1397/2016)
- > Kirjanpitolaki (1336/1997)
- > Työsopimuslaki (55/2001)
- > Työturvallisuuslaki (738/2002)
- > Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014)
- > Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986)
- > Laki yhteistoiminnasta yrityksissä (334/2007)

6. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden toteuttaminen

Rekisteröityjä informoidaan henkilötietojen käsittelystä ISYYn kotisivuilla olevilla tietosuojaselosteilla, joiden ajantasaisuutta seurataan koko ajan. Kuvaukset on koottu tehtäväkokonaisuuksittain sekä pyritty esittämään tiiviisti ja helposti ymmärrettävässä muodossa. Kuvaukset sisältävät tiedot rekisteröidyn oikeuksista ja siitä, miten oikeuksia voi käyttää.

Rekisteröity voi käyttää oikeuksiaan toimittamalla pyynnön ISYYn verkkosivuilta saatavalla lomakkeella tai olemalla yhteydessä ISYYn tietosuojavastaavaan.

7. Seuranta ja mittaaminen

Tietosuojaan tila ISY:ssä vuonna 2019 voidaan kuvata seuraavin tunnusluvuin.

Tunnusluku	Mittari	Toteuma 2019
Työasemat	lkm	3
Käyttäjien (AD-tunnuksia)	lkm	47
Matkapuhelimia	lkm	24
Kannettavat tietokoneet	lkm	20
IT-palvelut, tietohallinto	% 1 hlön työajasta	25
IT-ulkoiset sopimuskumppanit	lkm	8
Tietosuoja henkilöstö	h/kk	10
Prosessikuvaukset valmiusaste	%	10
Tiedonohjaussuunnitelma valmiusaste	%	40
Henkilöstön koulutukset	%	20
Seloste käsittelytoimista (30 art.) valmiusaste	%	100
Ohjeiden ajantasaisuus	%	80
Tietosuojaselosteet ja muu informointi valmiusaste	%	100
Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset	lkm	2
Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset ilmoitukset TSV	lkm	2
Henkilötietojen tietoturvaloukkaukset ilmoitukset rekisteröidylle	lkm	2
Henkilötietojen tietoturvaloukkausharjoitukset	lkm	0
Tehdyt tarkastuspyynnöt	lkm	0
Tehdyt poistopyynnöt	lkm	1
Tehdyt korjauspyynnöt	lkm	0
Käyttö- ja luovutuslokipyyntö	lkm	0
Käsittelyn rajoittamispyynnöt	lkm	0
Esille tulleet tietosuojarikkomukset	lkm	0
Epäillyt tietosuojarikkomukset	lkm	0
Palvelupestohyökkäykset	lkm	0
Virushavainnot	lkm	0

8. Arviointi ja kehittäminen

Vuonna 2019 ISYY on kehittänyt tietosuoja-asioita seuraavasti:

- Tietosuojaselosteita on päivitetty ja lisätty ISYYn verkkosivuille
- ISYY on järjestänyt tietosuojakoulutusta henkilökunnalle ja luottamushenkilöille
- ISYY on valmistautunut digipalvelulain ja tiedonhallintalain vaatimuksiin yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa
- Tiedonhallintamallin valmistelu on aloitettu
- Riskien kartoitus on aloitettu

ISYYn tietosuoja-asioiden tila vuonna 2019 on ollut hyvä. Arvioinnin pohjana on käytetty tietosuoja-asetuksen osoituskriteeristöä, joka on ollut osana Väestöketerikeskuksen julkisen hallinnon digiturvallisuuden kyselyä.

Tietosuojan ja -turvan osalta on tunnistettu seuraavat kehittämistarpeet:

- Riskienhallinta
- Tietoturvan ja tietosuojan verkkokoulutuksen käyttöönotto
- Tiedonohjaussuunnitelman hyväksyminen ja käyttöönotto
- Asianhallinnan kehittäminen
- Digipalvelulain ja tiedonhallintalain vaatimusten toimeenpano
- Prosessikuvaukset
- Valmiussuunnittelun kehittäminen

9. Tietoturva- ja tietosuojamateriaalit

ISYYn tietosuojamateriaalit:

- Tietosuojapolitiikka
- Käyttövaltuusperiaatteet
- Tietosuojaselosteet

UEFin tietoturvasäännöt ja -ohjeet:

- Tietoturvapoliittikka
- Tiedonhallinta-, tietoturva- ja tietosuojavastuut
- IT-palveluiden käytösäännöt
- IT-palvelujen ylläpitosäännöt
- Tietoturvapoikkeamiin reagointiohje
- Tietoaineistojen suojaus- ja käsittelyohjeet
- Ohje muistitikkujen salaamisesta